

Program realizacji doradztwa zawodowego

w Szkole Podstawowej nr 2 im. Królowej Jadwigi
w Beżycach

w roku szkolnym 2022/2023

I. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o Systemie Oświaty (tekst jednolity: Dz.U. 2020 poz. 1327) - zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. 2001 nr 61 poz. 624 z późn.zm.) - nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1280 ze zm.) – określa zadania doradcy zawodowego oraz wymagania w zakresie jego kwalifikacji;
4. Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016r. (Dz.U.z 2020r., poz.910) – dotyczy organizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325) - określa treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego oraz warunki i sposób realizacji i organizacji doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach.

II. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego stanowi odrębny dokument. Program realizacji doradztwa zawodowego uwzględnia funkcjonowanie WSDZ.

III. Cel ogólny doradztwa zawodowego

Doradztwo zawodowe w naszej szkole realizowane jest poprzez prowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie dzieci z oddziału przedszkolnego oraz uczniów szkoły podstawowej w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

IV. Treści programowe oraz cele szczegółowe.

1. Poznawanie siebie.

1.1. W oddziale przedszkolnym dziecko:

- określa, co lubi robić,
- podaje przykłady różnych zainteresowań,
- określa, co robi dobrze ,
- podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i innych,

1.2. W klasach I – III uczniów:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać,
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób,
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi,
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach,
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i innych,

2. Poznanie własnych zasobów.

2.1. W klasach IV – VI uczniów:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje,
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia,
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość,
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców,

2.2. W klasach VII – VIII i oddziałach gimnazjalnych uczniów:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych,
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe),
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, oceny innych osób oraz innych źródeł,
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno – zawodowych,
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględniając je w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej,

- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji,
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb,

3. Świat zawodów i rynek pracy.

3.1. W oddziale przedszkolnym dziecko:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie,
- podaje nazwy zawodów z najbliższego otoczenia oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe,
- wskazuje zawody zaangażowane w powstanie produktów codziennego użytku i zdarzenia, w których uczestniczy,
- podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny,
- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej,

3.2. Uczeń klas I – III:

- odgrywa role zawodowe w zabawie,
- podaje nazwy zawodów i opisuje specyfikę pracy,
- opisuje czym jest praca i omawia jej znaczenie,
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia,
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu,
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny,

3.3. Uczeń klas IV – VI:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady, opisuje ścieżki ich uzyskiwania i specyfikę pracy,
- opisuje czym jest praca i omawia jej znaczenie,
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe,
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny,
- wyjaśnia rolę pieniądza i jego związek z pracą,

3.4. Uczeń klas VII – VIII:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody,
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy,
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy,

- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka,
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy,
- dokonuje autoprezentacji,
- charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno -zawodowej

4. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

4.1. W oddziale przedszkolnym dziecko:

- nazywa etapy edukacji
- nazywa czynności, których lubi się uczyć,

4.2. W klasach I – III uczniów:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności
- wskazuje treści, których lubi się uczyć,
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich,

4.3. W klasach IV – VI uczniów:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy oraz omawia swój indywidualny sposób nauki,
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć,
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy,

4.4. W klasach VII i VIII oraz oddziałach gimnazjalnych uczniów:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia,
- analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów,
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej,
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie,

5. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych.

5.1. W oddziale przedszkolnym dziecko:

- opowiada kim chciałoby zostać,
- na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu,
- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej,

5.2. W klasach I – III uczniów:

- opowiada kim chciałoby zostać i co chciałoby robić,

- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu,
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą,

5.3. W klasach IV – VI uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno – zawodowych,
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu,
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą,

5.4. W klasach VII – VIII i oddziałach gimnazjalnych uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno – zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym,
- określa cele i plany edukacyjno – zawodowe, uwzględniając własne zasoby,
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno – zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy,
- planuje ścieżkę edukacyjno – zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów,

V. Harmonogram działań związanych z realizacją doradztwa zawodowego w szkole.

Tematyka i zadania	Metody i formy realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Diagnoza potrzeb	- otwarta dyskusja w klasach, - zebranie wniosków,	IX i na bieżąco	wychowawcy pedagog
Opracowanie Programu realizacji doradztwa zawodowego	Redagowanie treści Programu	IX	pedagog we współpracy z wychowawcami

Pedagogizacja rodziców uczniów	- prelekcja dla rodziców uczniów klasy VIII,	XI	Pedagog we współpracy z doradcą zawodowym PPP Bełżyce,
	- działania informacyjne (ulotki, gazetki, internetowa strona szkoły)	Cały rok	Pedagog, wychowawcy,
	- indywidualne poradnictwo, - indywidualne poradnictwo dla rodziców uczniów niepełnosprawnych,	według potrzeb	wszyscy nauczyciele i specjaliści,
Poznawanie siebie i własnych zasobów.	Zajęcia edukacyjne i wychowawcze	Zgodnie z planami pracy	Wychowawcy nauczyciele
	Działalność uczniów w ramach: - koła plastycznego, - Akademii Wolontariatu, - SK PCK, - Samorządu Uczniowskiego - zajęć sportowych	Cały rok	Nauczyciele – opiekunowie
	Działania diagnostyczne: - Zajęcia służące rozpoznaniu stylów uczenia się przez uczniów – kl. V - Test Inteligencji Wielorakiej – kl. V i według potrzeb - obserwacja pedagogiczna wszystkich nauczycieli i bieżąca praca z uczniem zdolnym,	XI XII Cały rok	Pedagog, wychowawcy Nauczyciele
	Indywidualne poradnictwo pedagoga szkolnego i innych specjalistów szkolnych, pielęgniarki szkolnej, wychowawców i nauczycieli.	Cały rok	Pedagog Pielęgniarka Nauczyciele

Świat zawodów i rynek pracy.	Przedstawiciele zawodów – spotkania bezpośrednie, tematyczne gazetki, itp.	według planów pracy	Wychowawcy
	Obserwacja zawodów wspomagana pogadanką wychowawczą podczas wszystkich wycieczek i wyjazdów klasowych.	Cały rok	Wychowawcy,
	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia wychowawcze w klasach, - zajęcia świetlicowe, - świat zawodów związanych z różnymi dziedzinami nauki – realizacja treści z zakresu doradztwa zawodowego podczas zajęć edukacyjnych z każdego przedmiotu i we wszystkich klasach, - działalność biblioteki szkolnej, 	Zgodnie z planami pracy	Nauczyciele Wychowawcy Nauczyciele świetlicowi, Nauczyciel bibliotekarz
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	<p>Współpraca ze szkołami ponadpodstawowymi i uczelniami wyższymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentacja oferty szkół przez ich przedstawicieli, plakaty, ulotki - udział w „dniach otwartych” i innych wydarzeniach organizowanych przez szkoły średnie i branżowe (VIII) - wirtualny udział w Targach edukacyjnych w Lublinie (VIII) - współpraca z UMCS Lublin, Politechniką Lubelską i innymi uczelniami wyższymi (pokazy naukowe, itp.) 	<p>II semestr</p> <p>Według oferty</p> <p>IV.2023</p> <p>Według oferty</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Pedagog, wychowawcy</p> <p>Wychowawca</p> <p>Wychowawcy Nauczyciele,</p>

	Zajęcia edukacyjne i wychowawcze	Według planów pracy	Wychowawcy nauczyciele
	Działalność informacyjna na temat aktualnej oferty edukacyjnej w postaci gazetek, ulotek, itp.	II semestr	pedagog
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych.	Zajęcia edukacyjne i wychowawcze	Według planów pracy	Wychowawcy nauczyciele
Zajęcia edukacyjne z doradztwa zawodowego	Realizacja programu „Zaplanuj swoją przyszłość” zawierającego wymagane treści programowe przewidziane dla uczniów klasy VII i VIII.	20 godz. / cały rok	pedagog
Zajęcia edukacyjne z doradztwa zawodowego dla uczniów niepełnosprawnych, w tym uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym	Realizacja programu „Zaplanuj swoją przyszłość” zawierającego wymagane treści programowe przewidziane dla uczniów klasy VII i VIII – udział uczniów niepełnosprawnych w zajęciach wraz z klasą wspomagany poradnictwem indywidualnym oraz działaniami nauczycieli wspomagających.	20 godz. / cały rok	Pedagog Nauczyciele wspomagający

Szczegółowy harmonogram realizacji działań w poszczególnych klasach zawierają informacje wychowawców poszczególnych klas dostępne w załączeniu do Programu.

VI. Podmioty – partnerzy w realizacji zadań

1. OHP i Mobilne Centrum Informacji Zawodowej .
2. Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy psychologiczno – pedagogicznej w Lublinie, w tym Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Beżycach.
3. Zespół Szkół im. Mikołaja Kopernika w Beżycach i inne szkoły ponadpodstawowe.
4. UMCS Lublin i inne uczelnie wyższe.
5. Targi Lublin S.A.
6. Pracownicy lokalnego rynku pracy, lokalne zakłady pracy.
7. Absolwenci.
8. Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli.
9. Powiatowy Urząd Pracy.
10. Ośrodek Rozwoju Edukacji.
11. Inne podmioty według potrzeb i oferty.

VII. Weryfikacja efektów działań i ewaluacja programu

Działania realizowane w ramach doradztwa zawodowego mają wspierać uczniów w procesie przygotowania do wyboru kierunku dalszego kształcenia i zawodu, dlatego też weryfikacja efektów powinna być także okazją do autorefleksji i samooceny ucznia. Ocena efektywności będzie dokonywana w bieżącej pracy poprzez pytania ewaluacyjne do uczniów po zrealizowaniu każdego działania, czy pozyskanie informacji zwrotnej od rodziców. Wykorzystane zostaną także autorefleksje uczniów w formie swobodnych wypowiedzi i wreszcie w miarę możliwości analiza wytworów ich pracy.

Z końcem roku szkolnego Program zostanie poddany ewaluacji m.in. poprzez analizę dokumentacji czy wykorzystanie otwartej dyskusji. Wnioski zostaną wykorzystane w procesie doskonalenia programu służącego pełniejszemu dostosowaniu go do potrzeb i możliwości uczniów, rodziców i samej szkoły.